

# JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A<sup>o</sup>. 1855.

Woensdag 17 October.

N<sup>o</sup>. 83.

Prijs per halfjaar voor Batavia ..... f 12.50  
" " " " Java ..... 15.—  
" " " " Buitenbestedingen ..... 17.50  
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven franco.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaterdag  
van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentie is ... f —.00 duiken voor de vijf woorden.  
Bij eerste of meerdere herhaling — .30 " " " "  
Behalve het Zegel voor den Lezer.

## Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

### Civil Departement.

#### Ontslagen:

zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van recht op pensioen, de secretaris, magistraat, vanda- en havenmeester der residentie Banda M. Lantsius.

#### Benoemd:

Tot secretaris, magistraat, vanda- en havenmeester der residentie Banda, de eerste commies op het bureau van den resident van Soerabaya M. M. H. Nieuwenhuys.

Tot 3den commies op het residentiekantoor te Muntok (Banda,) de buitengewoon derde commies bij de algemeene rekenkamer J. H. Klerks.

Tot gewoon deurwaarder bij het hoog-geregtshof van Nederlandsch-Indië, de deurwaarder bij den raad van justitie te Batavia C. M. van Abkonde.

#### Magtiging Verleend:

Tot het uitrukken aan G. A. Hogenraad, eener acte van toelating tot de uitoefening der genees- en heelkundige praktijk in de residentie Madieou.

### Militair Departement.

Tot 3den tekenaar bij de directie der genie (militair ambtenaar der 3de klasse), de met de waarneming dier betrekking belaste adjudant-onderofficier voor memorie G. P. F. Cronenberg.

Bij het wapen der Infanterie.

#### Bevorderd:

##### Tot Kapiteins:

Bij het 3e. bataillon, de 1e. luitenant A. Raaijmakers, van het 11de bataillon, en de 1e. luitenant-adjudant W. Rijksen, van het 13de bataillon.

Bij het 4e. bataillon, de 1e. luitenant A. H. Termijtelen, van het bataillon.

Bij het 11de bataillon, de 1e. luitenant G. H. Grouw, van het garnizoens-bataillon te Palembang.

##### Tot Eerste Luitenants:

Bij het 3de bataillon, de 2e. luitenant O. P. Cattenburgh, van het bataillon.

Bij het 11e. bataillon, de 2e. luitenant J. H. J. Sierevelt, van het 1e. bataillon.

Bij het 12e. bataillon, de 2e. luitenant J. J. M. Offerman, van het 5de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon ter Sumatra's Westkust, 2e. luitenant G. W. Opper, van het bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in de Molukkes, de 2e. luitenant J. M. J. F. de Jongh, van het bataillon.

##### Tot Tweede luitenants:

Bij het 5de bataillon (Palembang,) de sergeant-majoor P. E. F. A. van Muuns, van het 1e. bataillon.

Bij het 9de bataillon, de sergeant C. J. G. de Bruin, van het bataillon.

Bij het 12e bataillon, de sergenat W. J. G. van Dam van Iselt, van het 1e bataillon, en de fourier W. Pordon, van het 8e bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon op Celebes, de sergeant-majoor C. J. F. Ruempol, van het 9e bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in de Molukkes, de sergeant-majoor H. van Duren, van het 12e bataillon, en de sergeanten R. van Campen, van het 5e J. P. C. van Eijsden, van het 12e, en H. F. C. W. van Ende, van het 1e bataillon.

#### Goedgekeurd:

dat door het Militair Departement bij de Infanterie.

#### Is Geplaatst:

Bij het 1e bataillon, de 2e luitenant J. H. J. Sierevelt, onlangs uit Nederland aangekomen.

#### Zijn Overgeplaatst:

Bij het 3e bataillon, de 2e luitenant P. P. J. Eijpen, van het garnizoens-bataillon ter Sumatra's Westkust.

Bij het 5e bataillon (Samarang), de kapitein J. Schneider, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd.

Bij het garnizoens-bataillon in de 3e militaire afdeling (Paseroean), de 1e luitenant P. R. de Rochemont, van het 3e bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in de 3e militaire afdeling (Fort Erp), de kapitein J. W. C. Kern, van het 3e bataillon.

## Advertentien.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bij deze bekend, dat te Batavia, op Vrijdag den 25sten Januarij 1856, en te Soerabaya op Vrijdag den 8sten Februarij daaraanvolgende, door of van wege de betrokkene hoofden van gewestelijk bestuur, eene openbare uitoebesteding zal worden gehouden voor het transport van gouvernementen houtwerken van Soerabaya naar Batavia, gedurende de jaren 1856, 1857, 1858, 1859 en 1860.

De resident van Soerabaya brengt bij deze ter kennis van het algemeen, dat op Zaterdag den 27sten dezer te Potjok, nabij de hoofdplaats Grisees, publiek zullen worden verkocht 2417 stuks voor gouvernementen dienst afgekeurde houtwerken, bestaande uit: bakken, kromme bakken, dolken, oplangers, zellers, knieën, buikstukken en gesaagde ribben, benevens 43 stuks defecte planken en 245 stuks schalen.

## Vendutien.

Op Donderdag 18 October, voor het commissiehuis van van Sleeten, Morgan & Co.,

Op Vrijdag 19 October, in het lokaal van het collegie van boedelmeesteren.

Op Maandag 22 October, voor het commissiehuis van John Pryce & Co.

## Oproeping van Crediteuren.

In de Javasche Courant van heden, worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Weeskamer te Soerabaya: Carolina Dorothea de Bruijn, weduwe Paul.

Door den heer F. Orth, te Batavia: J. F. Orth.

Door de weduwe B. van der Kolk, geb. Georders, te Samarang: B. van der Kolk.

Door de weduwe J. C. Muller Kruseman, geb. Van der Wal te Samarang: J. C. Muller Kruseman.

Door H. de Bruijn te Soerabaya gg: Mr. W. A. van Javoren.

Door P. B. van Cusand, J. H. Benighoussens.

## Vertrekkende Personen.

F. L. Reuter en familie. — N. Lange; — Mev. J. A. Ploegman. G. H. Grooten en familie. — L. B. Paternostre du Montlion.

## Aangekomen Vreemdelingen.

Van den 11 tot en met den 15 October 1855.

HOTEL WILLEN II. A. W. T. van Teuten, van de reede.

MARINE HOTEL. H. H. Zeilstra, van Amsterdam; — H. de Wijn, van idem; — W. de Bruine, van idem.

JAVA HOTEL. J. C. Lebert, en echtgenoot, van Samarang; — H. L. de Graaff, van Soerabaya; — Mr. John R. Congdon, van Singapore; — Mr. R. Congdon, van idem; — G. B. Congdon, van idem; — J. P. Braudt, van Buenos-Ajres; — B. van Olat, van Soerabaya; — B. Bakker, van Probolinggo; — W. Dammers, van Soerabaya; — F. J. Westermann, van Amsterdam; — K. E. Schmid, van idem.

## Advertentien.

#### Getrouwd:

M. BOUMEESTER

en

L. O. DUDMAN.

SOERABAYA, 6 October 1855.

(2012)

Voorspoedig bevalen van eene DOCHTER, M. J. W. van Delden, Duyvené.

KRIAN, den 3 October 1855.

(1994)

Bevalen van eene DOCHTER, E. Achenbach, Ament.

SOERACARTA, den 7 October 1855.

(1983)

Bevalen A. C. F. Wijnveldt, geb. Loust, van eenen ZOON, die eenige uren na de geboorte is overleden.

BATAVIA, 8 October 1855.

(1982)

Bevalen van een ZOON A. J. M. Breymann, Bonnet.

BATAVIA, 10 October 1855.

(1976)

Voorspoedig bevalen van een' ZOON, M. H. Jacometti, geb. Beth.

BATAVIA, 15 October 1855.

(2010)

Eenige kennisgevinge.

Op heden overleden, kort achter elkander, mijn Echtgenoot Pieter Willem Bartholomeus de Wilde en mijn eenigst Zoon Pieter Cornelis Leonard,

(2019)

J. M. 'S GRAEUWEN,

Wed. de Wilde.

SAMARANG, 11 October 1855.

## Op de Vendutie van Donderdag den 18den dezer,

zullen worden verkocht, (zonder reserve)

1 Engelsche Keets, 2 Engelsche Mandwagens, pas aangebragt per Eng. schip West van Londen, en 1 zeer goed gedresseerd Rijpaard.

(1998) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

## Op de Vendutie van Donderdag 18 October

zullen almede worden verkocht:

Negen stuks fraaie Sumbawa Paarden, pas aangebragt per Venus.

(1999) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

## Op de Vendutie van Donderdag 18 October

zullen almede worden verkocht:

een factuur Engelsch Ploetwerk, bestaande uit olie- en zijnzetjes, zuurstellen, likeurstellen, theelepels, voorts nog Engelsche Geldtrommels met patent sloten, een factuur vijf Koperen Sloten voor kasten en trommels, patent Boren, diverse Lijnwaden, Provisiën en Dranken, 50.000 Manilla Sigaren No. 2. 50.000 dito No. 3, Wagens en Bendies, 6 spannen Wagenpaarden, afkomstig van eene wagenverhuurderij, diverse Meubelen, en 120 picols pas aangebragte Passarwaangsche Aardappelen, dit een en ander zonder reserve.

(2025) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

## Vendutie

op Maandag den 22 October 1855,

voor het Commissiehuis van John Pryce & Co.,

van beschadigde en onbeschadigde Lijnwaden, wit Garen, Hollandsch Tafel- en Servetgoed, 30 paren Engelsche Tafellampen, Pianolampen, Tafelserviezen van Engelsch aardewerk, 50 kisten Vruchten op water, pas aangebragt, eene factuur Amerikaansche en Engelsche klokken, eene partij Rode Wijn in kistjes van 1 dozijn, enz. enz.

(2068)

## DE FRANSCHE KOMIEK EN DE BARONESSE (vervolg.)

Charlotte — had gezien en gehoord en — verklaarde, dat zij voor geen geld dien omfusenavond zou willen gemist hebben. Jeanne had er weinig besef van, en niet genoeg aan de fransche taal gewoone zijnde om die eigenaardige, vliegende uitdrukking te verstaan, merkte alleen aan: dat die komiek haar was tegengevallen.

Wat van Guntheim en Bierenstag betref, zij waren diep getroffen en vernamen met blijdschap van de baronesse, dat indien de heeren haar beloofden, om bij de wederverschijning van Prevost ten tooneele van de partij te zijn, zij zich ditmaal excuseerde, waarop mevrouw van Tal met haar gezelschap (waaronder Jeantje, die dacht dat het uit was) de loge verliet.

Reeds eenmaal heeft de lezer met ons het hôtel l'Empereur betreden en een ogenblik op No. 30 met ons aan het ziekbed der jeugdige actrice vertoefd; thans leiden wij hem in het daaraangrenzende vertrek binnen, welke kamer door den jongen officier van Guntheim wordt bewoond en waarin die bevallige wanorde heerscht, die het oog meer boeit dan de prachtige evenredigheid van een kostbaar gemeubileerd salon.

Het is ongeveer tien uren in den avond. De lamp met een groen alujertje omhangen, werpt een bleek

licht door het vertrek. Van Guntheim, die, na mevrouw van Tal met de dames tot aan hare woning te hebben vergezeld, te huis is gekomen, zit, half liggende in de groote voltaire en schijnt in gepeins verlorene, — althans het theewater, dat hem voor ruim een half uur is gebragt, is geheel van de kook en laat slechts nu en dan een klagend piepgeluid hooren, dat maar al te bekend is, om duidelijker beschrijving te behoeven, maar dat voor ons toch steeds iets belangrijks heeft, daar wij altijd meenen te hooren, nu eens het slepend: "ik leef nog" en dan weder het klagend: "k ben zóó weg."

Of van Guntheim ook naar dat geslepen en zanggepiep luistert, weten wij niet, maar 't schijnt wel dat hij luisterende is en het bijten op zijne fraaije zwarte knievels, dat hij hem altijd eene zenuwachtige aandoening verraaft, doet ons vermoeden dat hij in eene onaangename stemming verkeert.

Slechte weinige minuten bleef van Guntheim nog in dezelfde houding, toen hij door eenig geluid in het aangrenzende vertrek meer zichtbaar opmerkzaam werd, zich langzaam uit zijnen zetel ophief en daarna behoedzaam op de toonen naar de gesloten deurende liep, die desverkiezende de beide vertrekkende gemeenschap gaf. Met ingehouden adem luisterde hij vervolgens naar de afgebroken, zwakke klanken, die in de ziekenkamer werden geuit en hoorde hij langzaamhand meer duidelijk de hem reeds bekende stem der jonge actrice, die

de volgende woorden, vermoedelijk in ijkoorts, sprak:

— Stil toch! stil! dat handgeklap doet mij zoo zeer — het hoofd dreigt mij van een te bersten. Mijn vader — o! laat het publiek mij spaan, ik weet niet wat ik gevoel. — Hoor! daar daart het weer; waarom? — omdat zij mij zien aarzelen, maar ten val brengen, en nu — ha! God dank! dat geest rust — nu is het stil, en toch — ik speel hun de onderloevende dachter, die de dwaasheden der ouders bedekt. — Weg — weg met die kransen — slangen zijn het — zie — die ze wierpen zitten daar — daar met gloeiende aangezichten. — O! wat willen zij? Bescherm mij, mijn vader, bescherm mij zoo als altijd."

Op deze woorden van de schoone kranke, volgde een pijnlijk gekreus en van Guntheim wiens hart hoorbaar klopte, vernam nu, de op teederen toen geuite woorden van Prevost: "Mijn kind! — mijn dierbaar kind!"

— Wat is het fraai en heerlijk hier!" klonk de stem der zieke weder. "Zie dat jeugdige groen, hoor die vogelen — maar stil, wat zachter, — mijn hoofd — ik hoor u anders zoo gaarne lieve diertjes. — Zie wat al gejuel van rijtuigen en menschen! Waarom ons hier niet alleen gelaten? — Zie, zij begripen ons en wonden zich van ons af. Waarom? Is dan de kunst ont-eoerd? Hoor! — "Eene actrice" — stil — of al te besmet? — daar bonst mij het hoofd van. O! —"





## Théâtre Français de Batavia.

Vendredi, 19 Octobre 1855.

## Relâche.

(2023)

### 128ste Frankforter Loterij.

Eerste klasse uitgekomen met kleine prijzen de nummers 17284, 17968, 14581, 24850, 21826.  
Tweede klasse de nummers 17332, 556, 22579, 1856, 12456, 4669, 23988, 23932, 14475, 6690, 23861.  
A. SCHWARZSCHILD & Co.  
LONDON, 1855.

### 128ste FRANKFORTER LOTERIJ.

Trekking der 3de Klasse.

Uitgeloot met een prijs van f 12, de nummers 24378, 17302, 17816, 23990, 16201, 25958, 23873, 2680, 15122, 14749, alsmede No. 17882 met de prijs van f 100.  
SCHWARZSCHILD SONS.  
LONDON, Juli 1855.

## 128ste

## FRANKFORTER LOTERIJ.

Halve en Kwart Loten in deze Loterij à f 60 en f 30 te bekomen bij  
(1629) H. M. VAN DORP, te Batavia.

N.B. Heele Loten zijn niet te bekomen.

Crediteuren en Debiteuren in den boedel van wijlen den heer Med. Dr. P. W. M. de Wilde, in leven 1ste Stads Geneesher te Samarang, worden beleefd verzocht opgave of betaling te doen, binnen den tijd van zes weken, als wenschende de Ondergeteekende spoedig te repatriëren.

De Testamentaire Executrice,  
(2018) J. M. 'S GRAEUWEN  
Wed. de Wilde.

De ondergeteekenden qq. de respectieve aandeelhebbers, zullen, voor zoo ver noodig onder nadere goedkeuring van het Gouvernement van Neerlands Indië, op een nader te bepalen dag, ten kantore van den eerst ondergeteekende, op publieke vendutie verkoopen:

### Twee Halve Aandeelen

in de Rijst Pelmolen Onderneming, gelegen te Kedang Soro, residentie Soerabaya, bestaande in den grond, daarop staand molengebouw, met alle daartoe behorende machineriën, twee pakhuizen, magazijn, woonhuis met bijgebouwen en stal-ingen en verdere inventaris.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij  
(2013) SCHIMMELPENNING & Co.  
en F. s JACOB.

Een jong mensch, eenige uren des avonds beschikbaar hebbende biedt zich aan tot het verrigten van Schrijfwerk.  
Adres W.  
(2011) H. M. VAN DORP.

## Northern Assurance Company.

Established 1836.

## For Fire and Life Assurances.

Capital £ 1,250,000 Sterling.

The undersigned have been appointed Agents for Java and the surrounding Dutch Possessions, and are now prepared to receive applications for Insurance.

(2016) MORGAN, MELBOURN & Co.  
BATAVIA, September 5th. 1855.

## Northern Assurance Company.

Opgericht in 1836.

## Voor Brand- en Levensverzekeringen.

Kapitaal £ 1,250,000 Sterling.

De ondergeteekenden, benoemd zijnde tot Agenten van voornoemde Maatschappij voor Java en de omliggende Nederlandsche Bezittingen, zijn thans bereid om aan verzoeken ter Verzekering gevolg te geven.

(2017) MORGAN, MELBOURN & Co.  
BATAVIA, 5 September 1855.

## Imperial Levens Verzekering Maatschappij.

Opgericht te Londen in 1820.

De ondergeteekenden, als agenten van bovengenoemde Maatschappij op Java aangesteld zijnde, zijn bereid verzoeken ter verzekering te ontvangen, welke ook tot de heeren McNeill & Co. te Samarang of de heeren Fraser, Eaton & Co. te Soerabaya kunnen gerigt worden.

Een prospectus der Maatschappij, inhoudende premie lijsten en verzekerings voorwaarden, zijn met dit Blad rondgezonden.

(483) MACLAINE, WATSON & Co.  
BATAVIA, 19 Februarij 1855.

## Imperial Life Insurance Company.

Established in London in 1820.

The undersigned have been appointed Agents of the above Company in Java, and are ready to receive applications for Insurance, which may also be addressed to Messrs. McNeill & Co. at Samarang or Messrs. Fraser, Eaton & Co. at Soerabaya.

A prospectus of the Company, containing premium table and the conditions of insurance have circulated with this Paper.

(482) MACLAINE, WATSON & Co.  
BATAVIA, 19 Februarij 1855.

## Machinerie.

Suiker-Fabriekanten gelieven op te merken, dat de Ondergeteekenden ten allen tijde eene aanzienlijke voorraad Waarloose Machineriën voorhanden hebben.

(1600) PITCAIRN, SYME & Co.  
Agenten voor de Low Morr en andere Gieterij Maatschappijen.

Na onze opgave in nummer 78 dezer courant is ten behoeve der noodlijdenden door den Watersnood in Nederland nog ontvangen:

van Samarang door de heeren van Haren	
Noman, Kolff & Co. aldaar.....	f 408.—
Bencoeën.....	15.—
Priaman.....	35.—
Ternate.....	25.—
Taloe.....	5.—
Soenglyat of Banka.....	10.—
Keboemen.....	35.—

Te zamen .... f 533.—  
Bedrag der vorige opgave . . 6881,85

Totaal .... f 7364,85

W. BRUINING.  
H. M. VAN DORP.  
LANGE & Co.  
VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

BATAVIA, 16 October 1855.

Wordt te Padang gevraagd, eene BEJAARDE DAME, om de huishouding en de zorg van een kindje op zich te nemen. Adres onder lett. C. bij de boekhandelaren

(1979) LANGE & Co.

## Mejufvrouw C. SCHMIDT,

Stads Vroedmeesteresse, is verhuist naar Batoe Toelis, ten huize van den heer R. Keijser, naast den heer van Hek.

(1886)

geweldig aan het hoofd schijnt aangekomen te zijn. ik....

— O! ja; viel de baronesse hem in de rede, dat heb ik terstond bespeurd, ik meende zelfs dadelijk te zien, dat er eene harer fraaiste tanden was losgeraakt."

— Meer dan dat, mevrouw, hernam doctor Smits, het hoofd schijnt op eene andere plaats ernstig beleedigd, en het ware wenschelijk geweest, dat men meer spoed had gemaakt met het innemen van geneeskundige hulp.

De lating welke de freule heeft ondergaan, is door mij zoo spoedig mogelijk, doch, in het belang der patiente, wat laat aangebragt. Ik vrees, dat er eene uitstorting van bloed in de hersenen heeft plaats gehad, welke verder met kracht, door de voorgeschrevene middelen en het leggen van compressen moet gekeerd worden.

Ik zou u dese uitlegging liever hebben bespaard, mevrouw, ook omdat het nooit mijne gewoonte is, om de ziekte voor de betrekkingen te omschrijven, doch uwe geringe schatting van het ongeval bespeurende, rekende ik het van mijn pligt om....

— Waarlijk, dat is allerliefst van u doctor, ik ben gevoelig voor die confidentialiteit. Ik beloof u heilig, dat ik zal zorgen voor de gepaste nakoming uwer voorschriften. Mille pardons! vervolgde de dame (du bon ton). Mille pardons! dat ik nog niet naar mevrouw Smits informeerde. Is mevrouw welvarende en de petite familie? — Zeven niet waar en één.....

— Dank, vriendelijk dank, zeide Smits. Ik heb geen tijd te verliezen. Doch — ik herhaal het, mevrouw: verzuim ten onzette uwer dochter de voorgeschrevene middelen niet.

(Wordt vervolgd).

## Holder of the Bills of Lading

of 6 kegs Salted Beef, marked L. M., per Gal-lant from Calcutta, are requested to receive the same of the entrepôt immediately, shippers at Calcutta being Messrs. L. Heine & Co. After 15 days if no claim has made for it, it shall be put up into public auction on account of the concerned.

(1995) M. G. JOAKIM, Agent.  
BATAVIA, 13 October 1855.

Een jong mensch van fatsoenlijke familie en onbesproken gedrag, sedert vier jaren in Indië, en met de behandeling van Stoomwerktuigen zeer goed bekend, zag zich gaarne als Machinist of in eene andere betrekking bij eene Landelijke Onderneming geplaatst. Goede informatiën kunnen aangaande zijnen persoon en bekwaamheden worden verkregen.

Adres lett. G bij den boekhandelaar  
(1981) H. M. VAN DORP, te Batavia.

Un jeune homme, Mécanicien, ayant travaillé dans des Fabriques de Sucre, désire trouver un emploi. S'adresser à Mr. A. Pons à Batavia.  
(1980)

## Boekhandel van Lange & Co.

Bijvoegsel tot het Staatsblad van Nederlandsch-Indië.

## VERZAMELING van WETTEN, BESLUITEN, BEPALINGEN, KENNISGAVEN, enz.,

welke niet in het Staatsblad van Nederlandsch-Indië zijn opgenomen,  
over de jaren 1808—1853.

bijeenverzameld door Mr. L. J. A. TOLLENS, Adviseur Advocaat en Candidaat Notaris te Batavia.

Twee lijvige Boekdelen in groot 8vo.  
Prijs bij Insteekening:

Voor Batavia..... f 20  
Java en Buitenbezittingen (franco)..... - 25

Departementen, autoriteiten en particulieren worden beleefd verzocht, de insteekeninglijsten aan de ondergeteekenden te willen terugzenden, ten einde de hoe-gewijze der prijsen te kunnen regelen.

Na 1o Januarij 1855 wordt de prijs voor niet in-teekenen onherroepelijk met f 5 verhoogd.

(2030) LANGE & Co.

## Fraai Kardoos- en Bordpapier. Gekleurde Papieren.

(2028) LANGE & Co.

## Bij Van Haren Noman & Kolff,

te Batavia en Samarang.

I. Van den Broek, Sporen van de Natuurlijke geschiedenis der Schepping. 2de veel vermeerderde druk, 2 dln.

II. Vervolg van bovenstaand Werk; antwoord op de wederleggingen.

III. Mason, Schepping door regstreekache tussenkomst van God.

IV. Hugh Miller. Het Scheppingswonder.

De geheele serie kost bij elkander f 20, de Werken zijn mede afzonderlijk verkrijgbaar.  
(2024)

## VERGULDE

## SCHILDERIJ LIJSTEN,

op nieuw geïmporteerd ontvangen, te bekomen op verlangde grootte, van glas en het noodige voorzien, bij  
(1930) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

## VEGETAL-OF-DECALQUER-PAPIER

groot formaat, ontvangen bij  
(1987) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

juist terugkomende dames.

— Ha! bonsoir mon cher docteur, zeide mevrouw van Tal, comment va? Gij ziet ons wel gedérangeerd en gefatiged voor u. Verbeeld u, wij zijn te voet naar huis gekomen. De verbijseling met Prevost is niet doorgestaan en voor de rest dank ik er hartelijk voor. Geen smank, pas du tout. Hoe is het boven?

— Zou! zou! zeide Smits, met eene nitdraking, die niet al te bemoeidigend was.

— Bus nog al goed, hernam mevrouw van Tal, ooh ja dat dacht ik wel, nu zij heeft er niets bij verloren een uur geroep en geklap en dan eene wandeling over de morsige straten naar huis. Ga binnen doctor, et vous mes filles, zou gij bij Justine gaat, zeg haar dat mama straks eens zal komen sien. Ah! quelle fatigue.

Terwijl Charlotte met Jeanne zich gingen onttakelen, traden mevrouw van Tal en de doctor de benedensaal binnen, beiden nathien plaats en de douarière, die juist met de aanmerking wilde beginnen, dat zij gemeend had den doctor van de stales te hebben gezien, werd daarin verbijsd door den arts, die op zijn eigenaardigen stillen toon, zeide:

— De toestand der freule, uwe dochter, mevrouw, is niet zoo geheel vrij van eenige zorg te wekken als u wel vermoedt. — Als doctor hier geroepen, voel ik mij verplicht u kenbaar te maken, dat de val der freule

geweldig aan het hoofd schijnt aangekomen te zijn. ik....

— O! ja; viel de baronesse hem in de rede, dat heb ik terstond bespeurd, ik meende zelfs dadelijk te zien, dat er eene harer fraaiste tanden was losgeraakt."

— Meer dan dat, mevrouw, hernam doctor Smits, het hoofd schijnt op eene andere plaats ernstig beleedigd, en het ware wenschelijk geweest, dat men meer spoed had gemaakt met het innemen van geneeskundige hulp.

(1992) VAN OMMEREN, RUEB & Co.



# BIJVOEGSEL

## behoorende bij den

# JAVA-BODE,

van Woensdag 17 October 1855, No. 83.



### Passage naar Nederland.

In het begin van November, zal direct van hier vertrekken, het snelzeilend Nederl. schip *Maria Elise*, kapt. M. van der Putte. Deze bodem is bijzonder goed voor passagiers ingericht en voert eenen geëxamineerden doctor. Eene melkgevende Hollandsche koe, is mede ten gerieve der passagiers aan boord.

Nadere informatiën te bekomen bij

E. MOORMANN & Co. alhier.

(1810) J. KNAGGE & Co. te Samarang.

P. KERVEL & Co. te Soerabaya.

### BATAVIA.

In ons nummer van den 15 Sept. deelden wij mede, dat, ter hoogte van Sidayoe, eene prauw tjemplong, komende van Soerabaya en bestemd naar Joana (Japara) was omgeslagen.

Wij kunnen des betrekkelijk nog mededeelen, dat in het geheel 41 personen der opvarenden zijn gered geworden, die allen, met uitzondering van 2, naar hunne woonplaatsen zijn teruggezonden.

Er worden thans nog 30 personen, waaronder 1 Europeaan, wiens naam men tot heden niet te weten is kunnen komen, vermist, en van de 2 te Toeban achtergebleven menschen is er een aan de gevolgen der bekoemp kwetsuren overleden.

Deze twee personen waren met eene hoeveelheid kleedren om handel te drijven van Samarang vertrokken, en hadden, volgens hunne opgaven, voor eene waarde van bijkans f 1500,— aan gemelde artikelen bij de hun overkomen ramp verloren.

— Men leest in de *Javaasche Courant* van heden: *Tjandjoer*. Men schrijft van Tjikombar, den 11 October 1855, dat aldaar op den 5den eene hevige windvlaag, vergezeld van regen, in het district Goenoeng Parang, afdeeling Tjandjoer, heeft omvergerukt 78 inlandsche woningen, 5 pasebans, 3 warongs, 16 padieschuren, en 2 karbouwenkralen.

Menschen of vee hebben daarbij geen letsel van eenig aanbelang bekomen.

*Bambang*, den 9 October. — Op den 3den dezer des morgens ten 9 ure is een brand ontstaan in de dessa Lempoeng en in het daaraan grenzende gehucht Godang, district Ngawan, afdeeling Blora, ten gevolge waarvan 11 huizen zijn in de asch gelegd.

De schade hierdoor veroorzaakt wordt geacht f 680 te bedragen.

Deze brand moet aan onvoorzigtigheid worden toegeschreven.

Ook is, door onvoorzigtigheid van den Javaan *Tot-roeno*, in den nacht van den 4den op den 5den, brand ontstaan in de dessa Pandangan Koelon, district Kragau, waardoor 66 huizen zijn in de asch gelegd.

De schade hierdoor veroorzaakt wordt berekend op f 240.

— Men leest in de *Oostpost* van 10 October No. 41.

*Soerabaya*, 10 October. Kortelings heeft in de straat Madura weder een van die voorvallen plaats gehad, welke, hoewel thans zeldzaam voorkomende, desniettemin betreurenswaardig blijven. Vooral gingen ditmaal hierbij bijzonderheden gepaard, welke verschrikkelijk zijn, en die ons medelijden verdienen omtrent hen die daaraan de slagtoffers waren. Hetgene wij daaromtrent vernomen hebben is het volgende:

Zaterdag morgen 11. ten zeven ure werd eene handelsprauw (prauw Tjemplong) te Pasoeroean te huis behoorende, en van hier daarheen koers stellende, geladen met rijst, aardewerk, madapollams, 1 kt. pajongs, enz. en waarop zich behalve de djoersagan en diens kind nog elf Javanen en drie Chinezen, welke laatsten circa f 500 aan receptissen bij zich hadden bevonden, op de hoogte van Medo-an, zijde eenige palen beoosten Soerabaya, aangevallen door 2 prauwen jangollangs, bemand met 30 koppen.

Aan boord geklampt en de prauw overrompeld zijnde, werd den opvarenden gelast zich in het ruim te leggen, en daar werden deze weerloozen door de roovers, welke bayen stonden, met lanssteecken, als waren het wilde diertjen, doorboord, en vervolgens met hunne kapmesen afgemaakt.

De djoersagan, welke zijn eigen leven aanbod, maar ampon vroeg voor zijn kind, hetwelk hij met zijn ligchaam zocht te beschermen, werd met hetzelfde aan eene lans als het ware geregen.

Nadat de roovers met hunne slagting vermeenden gedaan te hebben, maakten zij zich van de madapollams, de pajongs en het geld meester, en hakten onder water een gat in de prauw om die te doen zinken, waarop zij zich verwijderden.

Door het in de prauw stijgende water kwamen weder twee Javanen bij, welke, hoewel talrijke wonden ontvangen hebbende, niet geheel afgemaakt waren. Zij hechtten zich aan eenige bamboezen en hielden zich, nadat de prauw onder hen weggezonden was, zoo boven water, uit welken toestand zij kort daarna door een daar voorbij varende visschersprauwtje, dat hen opnam, verlost werden.

De beide Javanen, alhier in het stadsverband gebracht, zijn de eenigen, die overgebleven zijn om deze ongelukkige tjdning te brengen.

### ENGLAND.

In een particulieren brief van voor Sebastopol aan de *Daily-News* gerigt, leest men het volgende.

2 Julij.

De zoo duur gekochte ondervinding, gedurende een lang beleg van negen maanden, heeft ons de noodzakelijkheid aangetoond om van wijze van aanval te ver-

anderen, en het is zeer te hopen, dat het ongerijpde denkbeeld om boven elkander uitstekende werken te beschieten, verlaten zal worden, voor eene zeker wel langzaam werkende maar, toch alles afdoende in sluiting van de plaats, indien wij werkelijk Sebastopol moeten ten onder brengen, alvorens de Krim te verlaten. Zoolang de groote Noorderweg open blijft, is het ons volstrekt onnut de magazijnen der Russen te Kertsch en Yeni-kale te hebben vernield, daar hun voldoende gelegenheden overblijven om levensmiddelen in Sebastopol te brengen, ten einde de verdediging hier plaats te kunnen volhouden en tot in het oneindige te verlengen, in eene onze middelen van aanval verre overtreffende evenredigheid.

Naauwelijks drie dagen geleden, zagen wij van onze uiterste voorposten een duizendtal beladene wagens en meer dan 3000 man, dood op hun gemak, van het binnenland langs den Noordelijken zeeoever voorbij trekken, vanwaar zij met stoombooten naar de stad werden overgebracht.

Onnut is het ons ook dat een handvol Turken in het versterkte Eupatoria ligt, de groote gemeenschaplinie tusschen Bessarabie zal toch zoo lang openblijven als de Noordelijke haven niet is ingesloten en den grooten weg van Perekop niet door een Fransche of Engelsche brigade is bezet.

Er behoeft niet veel kennis van zaken toe om te beseffen, dat zulk eene wijze van aanval geheel verkeerd is en om te voorzagen, dat al onze ondernemingen schipbreuk zullen lijden, zoo lang men daarbij volhoudt en het beleg niet in een afdoende blokkade verandert. Wij zijn begonnen onze vijanden te minachten, doch hoe schitterend ook in het begin van den veldtocht ons geluk moge geweest zijn, zoo moeten wij toch erkennen, dat de Russen ons door eene verdediging, die in de geschiedrollen des oorlogs aan moed en volhardende bekwaamheid geene wederga vindt, ons geleerd hebben, dat, indien wij hen in het gevecht door onze hevigheid overtreffen, zij onze meesters zijn in de krijgskunst.

Zie hier een voorbeeld. Onze genieofficieren hadden onlangs eene batterij van 8 stukken beginnen op te werpen tegenover een werk van 6 stukken, dat onze troepen, gedurende den aanval tegen den Redan, ongestraft geteisterd had. En zou men het nu wel willen gelooven, dat na tien dagen arbeid, eerst ontdekt werd, dat die batterij, eenige meters te laag lag. In den lijn onzer schietgaten, tot die van het vijandelijk werk, dat beheerscht moest worden, werd het gezigt door onderscheidene hoogten van den grond onderschept.

Laatstleden Zaterdag heeft de vijand zich zoo ridderlijk gedragen, dat het de vermelding wel waard is.

Tegen den middag werd een parlementaire vlag in de haven van Constantijn geschoten en een sloep naar de *Royal Albert* gezonden om er de degen van sir John Campbell en kolonel Yae, in den laatsten aanval op den Redan gesneuveld, over te brengen. Dit voorval heeft in het kamp eene zeer gelukkigen indruk gemaakt.

Gisteren heeft men de goederen van lord Raglan, zijne paarden en die van zijn staf, welke zijn lijk naar Engeland vergezelt, verkocht.

De *Payaley Advertiser* deelt het volgende geval mede, hetwelk zeer wel kan hebben plaats gehad.

In de afgelopen week overleed te Elberton, de eerwaarde heer *Willis*, pastoor der gemeente. Zijn plotseling overlijden na eene zeer korte ongesteldheid, dompelde zijne naaste betrekkingen in te grooter droefheid, dewijl het geen portret van hem bezat en daardoor de herinnering aan hem spoedig verloren kon gaan. Een vriend der familie opperde het denkbeeld om hem te laten photographeren, verzekerende dat een welgelukte proef de trekken van den waardigen overledene geheel natuurlijk konde teruggeven. Zoo gezegd zoo gedaan. In eene naburige stad woonde een photograaf, spoedig deed men dien overkomen. De overledene werd van zijne doodsonde opgeligt en in zijne geestelijke kleeding op een leuningstoel, in eene houding zoo natuurlijk mogelijk geplaatst.

Het photographeren ging langzaam voort, toen zich eensklaps de angstkreet onder het linnen, waaronder de photographist verborgen was, deed hooren: „Hij heeft zich bewogen.” — Bewogen! Allen wendden zich verschrikt naar den doode, die werkelijk de oogen langzaam opensperde, de omstanders verwonderd aanstaarde en vroeg: „Wat voert gij toch uit?”

De eerwaarde heer ontwaakte uit een doffen slaap, welke met dien des doods veel gelijkheid had. Groote zorg droeg men om het te verbergen dat men hem dood gewaand had, en eerst den volgenden dag vernam hij het door ons dagblad, waarin men zijn overlijden had medegedeeld.

— In het brein van een Engelschen werktuigkundige, wiens naam beroemd is door zijne deelname in het bouwen van het cristallen paleis en eene menigte andere ondernemingen, is een reusachtig plan ontstaan.

Sir *Joseph Paxton* stelt, in een plan, dat door prins *Albert* ten volle is goedgekeurd, voor, Londen met een ringweg van 40 uren in de rondte te omgeven, om daardoor al de spoorwegen der hoofdstad onderling te verbinden en het vervoer van goederen, van den eenen naar den anderen weg, te vergemakkelijken. Deze nieuwe weg zou onder een glazen galerij of boog, hoog 72, breed 180 voeten, over de geheele lengte voorzien van winkels en huurwoningen, aangelegd worden, terwijl die galerij drie bruggen over den Teems als te Queenite, in het Strand en te Westminster zou daarstellen en, even als de spoorweg, over de Kensington-Gardens heen loopen.

Onder de talrijke voordeelen in dat plan, waarvan de geldelijke grondalagen reeds vastgesteld zijn, komt, zegt de *Cosmos*, als opmerking verdienende voor, de gelegenheid voor lieden met samborstigheid geplaagd om door een woning in die galerij te huren, den winter in een gematigde luchtgesteldheid te kunnen doorbrengen, zonder te behoeven het vaderland te verlaten en daartoe naar Napels, Malta of Madera te gaan.

Londen, 16 Julij. Gisteren Zondag, hebben hier nog eenige ongeregdigheden plaats gehad, doch minder dan in de vorige week. Er waren eene menigte uitnoodigingsbiljetten tot het honden van een nieuwe monstermeeting rondgestrooid, met het doel om, bij wijze van eene petitie, aan het Huis der Gemeenten te verzoeken,

dat de regering der koningin verzocht mogt worden, de bill om het verkoopen van bier te wijzigen. Ten gevolge dier opruijng hadden zich 10 à 12000 personen in het Hydepark vereenigd en de weinige rijtuigen, welke het waagden de menigte te trotseren, werden met den, tot een volkspreuk geworden kreet „Ga naar de kerk” ontvangen. Een spreker voegde er bij, na te hebben doen opmerken, dat het aantal rijtuigen veel minder was geworden: „Wij hebben geen acte van het parlement noodig om de adelregering godsdienstige gevoelens in te boezemen.” Verscheidene lieden werden in hechtenis genomen, alzoo de straatjongens de glazen weder begonnen in te werpen.

— Een zekere heer *Eisenberg*, chirurgijn en likdoornsnijder, heeft in de Londensche dagbladen het volgende certificaat, dat hem door keizer *Napoleon III* is afgegeven, bekend gemaakt:

„De heer *Eisenberg* heeft met goed gevolg en groote bekwaamheid mijne likdoorns uitgesneden.

(w. g.) *Napoleon.*

Het eigenhandig geschrift is in de woning van den likdoornsnijder, Cockspoor-street, te bezichtigen, alwaar de liefhebbers het kunnen komen bewonderen.

Londen, 19 Julij. Men leest in de *Times*:

Het algemeen aanzien van den oorlog, zoo inwendig als naar buiten, is niet aanmoedigend. Datgene wat thans in de Oostzee wordt uitgevoerd, gelijk zoo volmaakt op dat, wat er het vorige jaar is gedaan, met eenige misslagen meer, dat men gelooven mag, dat het slechts eene repetitie is en het stuk eerst in het volgende jaar ten toneele zal worden opgevoerd.

In de Krim bevinden wij ons in eene hoogst dreigende onzekerheid en er bestaat geene de minste hoop voor de toekomst aan dien kant. Het eenigst lichtpunt aan dien gezigtelinder is de verwachte aankomst van officieren, die in geen veertig jaren een werkelijk beleg hebben bijgewoond. Van de zijde der Franschen ontwaren wij een grooten ijver en uitgestrekte toebereidselen, doch wij bezitten geen enkel middel om te weten, waartoe die toebereidselen strekken en welke richting zij aan de krijgskundige bewegingen geven zullen.

In dien staat van zaken is men wel verplicht zijne blikken binnenslands te werpen, om, even als een voorzigtig man zou doen, en gelijk hij het dikwijls in zijne eigene zaken doet, de maatregelen te overwegen, die er te nemen zijn om een oogenblik van tegenspoed en gemis aan fortuin te bezweren.

Inwendig ligt de laatste poging der natie, haar laatste polsslag, hare laatste stuiptrekkende beweging opgesloten in de beraadslaging op Dingsdag laatleden over het voorstel van den heer *Rosbuck*. Is de heer *Rosbuck* slechts een ongeluksprofeet en zijn zijne kreten niet dan als uitsinnig, wraaksuchtig en onredelijk te beschouwen, niet te min moeten wij in hem den man oerbiedigen, die de ingeslapene natie uit hare bedriegelijke zekerheid heeft opgewekt en haar misschien in den nacht van wanhoop nog eenmaal zal opwekken.

De beraadslaging van Dingsdag was dus het laatste teeken van ons nationaal leven en werd noch door ontvangene telegraphische berichten overheerscht, noch verduisterd door de beloften van het kamp van Aldershots of door te Woolwich gelukte proefnemingen.

Reeds drukten wij het gevoelen uit, dat indien er geen enkel lid opstaat om een beter amendement in te dienen, dan die wij reeds kennen, er geen andere weg te volgen overblijft, dan die aangewezen is. Werkelijk de uitvoerende magt heeft ons thans in handen en hoe eerder de ministers zich van dien woordenoorlog zullen kunnen ontdoen, om dien met het geslacht te hervatten, — hoe eerder zij de dreigende voorhoofden der oppositie zullen kunnen vergeten om te denken aan de granieten bolwerken van Kroonstadt en de aarden batterijen van Malakoff, des te beter zal dat naar onze overtuiging zijn voor het geluk en de eer van het land.

— Bij de opening der zitting van het Huis der gemeenten op 20 Julij, heeft lord *Palmerston* op eene interpellatie van den heer *Layard* geantwoord, dat er te Weenen geene commissie bestond, belast met het aansenstellen van een regeringsstelsel voor de Donausche Vorstendommen, doch wel eene gemengde commissie, aan wie het opgedragen is de klachten aan te nemen en te onderzoeken, waartoe de bezetting dier Vorstendommen door de Oostenrijksche troepen aanleiding mogten geven.

### FRANKRIJK.

De minister van oorlog heeft eene som van 30,000 fr. naar St. Petersburg gezonden om te voorzien in de behoeften der Fransche krijgsgevangenen in Rusland. Deze som, afkomstig van de inschrijvingen ten behoeve van het leger in de Krim, is gezonden aan den Bejerschen gezant bij het Russische hof, die te St. Petersburg de officieele vertegenwoordiger is der Fransche belangen.

— Een brief van Cherbourg bevat eenige belangrijke bijzonderheden over de vlottende batterij de *Devastation*, waarvan de beschrijving reeds vroeger gegeven is. De beide laatste proeven met deze als het ware bewegelijke vesting, zijn zeer voldoende geweest. Hare grootste snelheid, alleen door behulp van stoom, bereikte  $4\frac{1}{2}$  knoopen en de gemiddelde bedroeg  $3\frac{1}{2}$  knoopen. Deze uitslag is hoog te roemen, wanneer men in aanmerking neemt den bijzonderen bouw van dat vaartuig, welks bodem plat en steven rond is, omstandigheden zoo geheel in strijd met een vluggen gang.

Onbegrijpelijk is het bijna, hoe zulk eene ontzaglijke massa, bekleed als zij is met een ijzeren schaal en waarvan ieder stuk geschat 4686 kilogrammen weegt, niet dieper gaat dan  $2\frac{1}{2}$  meters. Opmerkenswaardig is het ook dat de *Devastation* zoo gemakkelijk naar het roer luistert. Men verwacht te Cherbourg een stoomfregat, dat in het begin der maand van Toulon is vertrokken, om deze prachtige vlottende batterij op slep-touw te nemen.

— De *Salut public* vermeldt het volgende voorval: In 1825 veroordeelde het hof van assises van het departement du Rhone een Lyonnischen werkman wegens kerkroof tot brandmerk, te pronkstelling en tien jaren in de galeijen.

Later verwierf die man, door zijn uitmuntend gedrag, gratie van koning Lodewijk Philips en vergunning om zich te Lyon te vestigen. Getrouw aan dat verbeterd gedrag, werkte hij als hoedenmaker vlijtig, het ging

hem voordeelig en hij huwde. Weduwnaar geworden en hoezeer reeds bijna 60 jaren oud, dacht hij er aan om te hertrouwen. Hij vroeg en verkreeg de hand van een meisje van goeden huize, echter veel jonger dan hij. Laatstleden Zaterdag werd het huwelijk gevierd. De nacht kwam en de jonggehuwden waren de bruidskamer ingetreden, toen de zuster der jonge vrouw, in een beleudend vertrek slapende, gewekt werd door een verschrikkelijk geschreeuw, dat uit de kamer der echtgenooten klonk. Zij liep daar heen en vond haar schoonbroeder bleek, verwilderd, met vertrokken gelaatstreken, haar zijne vrouw wijzende, die op den vloer in zwijm lag, waarna hij zelf op den grond van zich zelve viel.

Men haastte zich den beiden ongelukkigen bijstand te verleenen. De echtgenoot kwam het eerste bij en bekende het verschrikkelijk geheim, hetwelk hij zoo onvoorzigtig geweest was zijner nieuwe familie niet mede te deelen. Hij verhaalde, hoe op het ontdekken van het onuitwischaar brandmerk op zijn schouder, zijne jonge vrouw, vol schrik en wanhoop, van het bed gesprongen en binnenselous op den grond neergevallen was.

De ongelukkige jeugdige vrouw werd wel weder in het leven geroepen, doch haar verstand was gekrenkt en hare diep bedroefde familie heeft haar naar een gezondheidsgeesticht overgebracht.

— Men schrijft aan den *Précurseur* van Parijs 23 Julij.

Het gouvernement ontvangt dagelijks gunstige berichten uit den Krim. De cholera is geheel verdwenen, talrijke versterkingen zijn aangekomen, de voeding gaat geregeld en de levensmiddelen zoo wel als de kampeement en kleedingstukken zijn voortreffelijk. De Engelsen mogen doen wat zij willen, nimmer kunnen zij die hoogte onzer, op verbazende wijze geregelde, dienst bereiken en dat is zelfs zoodanig, dat een Engelsch generaal onlangs een brief schreef aan Lady B..., dien ik onder de oogen gehad heb en waarin de volgende zinsnede voorkomt: „Onze dienst gaat thans veel geregelder, de levensmiddelen worden in voldoende hoeveelheid aangebragt. Dat is alles wat ik melden kan. Wij ontberen niets, doch komen de zaken een dag te laat aan, den hebben wij gebrek aan alles. De Fransche zijn waardig te bewonderen; zij hebben alles in overvloed en van de beste hoedanigheid. Zij bezitten het noodige tot onderhoud van het ligchaam en de zekerheid voor den volgende dag, die den geest levendig houdt. Ik had dat nooit van Frankrijk verwacht. Het is een bewonderenswaardige machine, dat gouvernement, waarop het gansche land rust. Ik spreek niet slechts van het tegenwoordige; in Frankrijk, welk het ook zij, is het gouvernement alles. Indien het onze eigenliefde niet kwetste, moesten wij het Fransche gouvernement verzoeken, zich met onze voeding en onze administratieve dienst te belasten, onder voorbehoud onzerzijds de kosten te betalen. Dan zou alles beter en veel goedkooper gaan.”

— Te Versailles werd, ter gelegenheid van een kleinen oploop, een infanterist door carabinieri opgevat. De officiers van zijn regiment vermeenden tusschen beide te moeten komen en om zulks des te spoediger te doen, gaven zij zich den tijd niet hun uniform aan te trekken. Dit voorval gaf aanleiding tot den last, dat zij voortaan niet meer zonder uniform te voorschijn mochten komen en te gelijker tijd ontvingen de hoofdofficieren een uitnodiging van den keizer om te Villeneuve l'Étang te komen dineren... zonder uniform!

*Parijs*, 24 Julij. Het garnizoen dezer hoofdstad, dat van Vincennes en de forten er niet onder begrepen, telt thans niet meer dan 18000 man. De sterkte der truppen in het kamp van Satory is in de laatste dagen zeer overdreven opgegeven, want er bevindt zich daar niet meer dan een regiment. Het gouvernement schijnt van Versailles het middenpunt van een Cavallerie depot te willen maken. Men is thans in die stad bezig casernen te bouwen, die 25000 man cavallerie van alle wapenen zullen kunnen huisvesten.

— Indien de uitvinding van een zekeren heer Olivier, wonende te Chalois-Sur-Marne, beantwoordt aan hetgeen hij er van opgeeft, kan men de druivenziekte en hare gevolgen voortaan met onverschilligheid aanschouwen. Hij heeft een brevet gevraagd voor een *essence*, genaamd *Champenoise*, waarmee men zelf een voortreffelijke rooden wijn kan maken, die niet meer te staan zal komen dan op ses centimes de flesch. Welk een gelukkige uitvinding voor de liefhebbers!

— Den 30 Julij is een nieuw en te Nantes gebouwd schip van Marseille naar Constantinopel vertrokken met de grootste lading, die door eenig schip voor de Zwarte Zee ingenomen is. Zij bestaat uit 1000 ton projectielen 150 ton fourrage, 100 ton mondhoefden, 400 ton steenkolen, 222 paarden met tuig, 160 artilleristen met volle uitrusting, 23 officieren en onderofficieren.

#### DUITSCHLAND.

Volgens schrijven van Berlyn heeft de blokkade van de Oostzee een menigte regtsgedingen tusschen Russische en Pruisische kooplieden doen geboren worden. Laatstgenoemden hadden in Russische havens overeenkomsten gesloten voor de levering aan hen van belangrijke hoeveelheden graan en volgens gebruik een vierde of een derde van het bedrag in voorschotten uitgekeerd. De blokkade vroeger begonnen zijnde, dan men verwacht had, zoo is dat graan niet uitgeleverd kunnen worden en hebben de Pruisische kooplieden die voorschotten terug geëischt. De Russischen integendeel willen te niet terug geven onder voorwendsel, dat zij door omstandigheden, onafhankelijk van hun wil, in de aflevering, belet zijn geworden. Met de meeste belangstelling verbeidt men den uitslag dier regtsgedingen.

*Berlyn*, 21 Julij. Oostenrijk heeft in de zitting van de bondsvergadering te Frankfort den 19 dezer, zijne voorstellen ingediend.

De bondscommissie voor de Oostersche kwestie heeft hierop een besluit ontworpen, hetwelk Pruisen verzocht heeft dadelijk in stemming te brengen. Dit ontwerp bevat 3 punten:

1. Betuiging van erkentelijkheid voor de door Oostenrijk aangewende pogingen ten behoeve van den vrede.
2. Verklaring dat de bond, daarin met Oostenrijk overeenstemmende, het niet noodig acht, buiten de reeds bestaande besluiten, nieuwe verbindtenissen aan te gaan.

3. Handhaving van het bondsleger op voet van oorlog. Pruisen heeft slechts een amendement over de redactie van het 3de punt geopperd. Het ontwerp zou met algemeene stemmen zijn aangenomen, indien niet de vertegenwoordiger van Beyeren, zeggende door de afwezigheid van zijnen koning uit de hoofdstad zonder bevelen te zijn, verzocht had hetzelfde weder aan de commissie terug te zenden. Hierdoor niet alle stemmen vereenigende, zoo is de eindstemming, aan wier gunstige uitslag men echter niet twijfelt, tot de volgende zitting uitgesteld.

— Men schrijft van Hamburg, dat verscheidene scheepsreederen, die nieuwe schepen tot den overvoer van landverhuizers wilden doen bouwen, daarvan hebben afgezien om de eenvoudige reden, dat de landverhuizing naar Noord-Amerika zoo sterk is verminderd, dat men niet alleen daartoe geene nieuwe schepen noodig heeft, maar zelfs de bestaande genoegzaam zijn om in de behoefte te voorzien.

Van den anderen kant hebben de agenten dier reederen in Noord-Amerika hun ten sterkste afgeraden nog zulke ondernemingen te doen, alzoo de staat van zaken daar te lande niet doet veronderstellen, dat de landverhuizing derwaarts, toe, integendeel ongetwijfeld nog langen tijd, afnemen zal.

— Onze lezers zullen zich nog wel den indruk herinneren, te weeg gebragt door het gevangen nemen te Coburg van den heer Fischer, minister van den vorst van Lippe, ten gevolge der hem ten laste gelegde misdaad van majesteitsschennis tegen den regerende hertog van Saxe-Coburg. Bij besluit van den 17 Julij heeft alsnu de vorst van Lippe (de Detmoldsche en Schaumburgsche takken vereenigd) Dr. L. H. Fischer, zijn cabinetsminister, ten gevolge van zwaarwigtige beweegredenen, den last doen toekomen, om zijne dienst aan den regeringsraad van Meyen over te geven en tot het burgerlijk leven terug te keeren.

Men schrijft van Altona aan de *Nieuwe Pruisische Courant*, dat prins Frederik von Noer, die te Passy, digt bij Parijs, woont en wiens dochter, naar men zegt, met prins Napoleon in het huwelijk zal treden, eerstdaags te Hamburg wordt verwacht tot regeling zijner zaken, hebbende hij het voornemen om de landgoederen, die hij in Sleeswijk bezit, te verkoopen en anderen in de nabijheid van Parijs aan te koopen.

*Sleeswijk*, 21 Julij. Heden nacht wekte een verschrikkelijke ontploffing de bewoners dezer stad uit hunnen slaap op. Een groote stoomketel in den papiermolen van de gebroeders Walther sprong en deed het gebouw, waarin hij geplaatst was, instorten. Een stoker, digt bij den ketel staande, een vrouw, op het voorplein en een melkvrouw werden doodelijk getroffen en dertig andere personen gekwetst. Vele lieden in de nabuurschap, vermeenende dat hunne huizen instorten, wierpen zich uit de vensters en wonden zich deerlijk.

— Brieven van Riga, geregeld te Hamburg over den landweg aankomende, hevestigen het dat er in diestad een groote gerustheid heerscht. De beschikkingen door de militaire genie voor de verdediging der kusten genomen, zijn zoo uitgestrekt en ontzagverwekkend, dat de personen, die bij de eerste verschijning der vijandelijke vloeten de stad hadden verlaten, vol vertrouwen waren terug gekeerd. Men beschouwde een aanval als onmogelijk uit hoofde der versterkingen aan den mond van de Dwina opgeworpen, die niet alleen beletten die rivier op te varen, maar ook de stad met het verste werpgeschut te bereiken.

Het garnizoen telt een 10000tal manschappen en de ruitery is langs de kusten geplaatst. Kozakken, dag en nacht waakzaam, maken de verste voorwacht uit; wat de handel echter betreft, deze staat geheel stil, behalve met de binnenlanden van Polen. Deze toestand is te smartelijker, dewijl de oogst in de drie Duitsehe provincien aan de Oostzee, zich even gunstig laat aanzien als in het overig gedeelte van Europa.

#### ZWITSCHERLAND.

Men schrijft van Genève, dat de brand te Chamounix aldaar een levendig gevoel van medelijden heeft opgewekt, en het uitzigt van dat ongelukkige dorp hetzelfde dieper wortels doet schieten. Behalve eenige schuren met de daartoe behoorende gebouwen, zijn 25 huizen, waarvan slechts weinigen verzekerd waren, een prooi der vlammen geworden. De snelle toeneming der vlammen was zoodanig, dat slechts zeer weinige lieden in staat waren iets te redden, terwijl de overigen alles verloren hebben, en het kan wel als een wonder beschouwd worden, dat niemand bij dit verschrikkelijk onheil is omgekomen. Officieel worden de geleden verliezen geschat op 4 à 500,000 francs.

— Een door het canton geregtshof van Obwald tegen een kerkdief gewezen vonnis, draagt de duidelijkste blijken, hoe overvloedig men aldaar de strafwetten weet toe te passen. Die dief is veroordeeld tot een kwart uur te pronkstelling onder het oog van den beul, tot 60 slagen met een roede door diens hand toegebracht, 5 jaren in den kruiwagen, 10 jaren opsluiting in de gemeente zijner geboorte, verbod om ooit te mogen trouwen, verlies zijner staatkundige en burgerregten, godsdienst oefeningen, boetedoening in de kerk, een roede in de hand en een strop om den hals, schadevergoeding, kosten van het regtsgeding, enz. enz.

Een brief van Bern berigt, dat de Oostenrijksche gezant bij den Zwitserschen Bond aan den voorzitter van de Bondsregering een nota heeft ingediend, waarin het Weener Cabinet zich beklagt over zekere beperkingen der regten van de bisschoppen van Milaan en Como, ten gevolge der staatkundige-geestelijke wet onlangs in het canton Tessin uitgevaardigd, welke wet buitendien reeds als een der grieven der ultramontaansche oppositie door haar op den voorgrond is gesteld. Overigens heeft de Oostenrijksche gezant dit voorval tot geen beweegreden eener vredebreuk tusschen de beide staten gemaakt, maar verzocht ten einde alle geschillen te vermijden, dat wat de zaak betreft die tot grondslag strekt zijner klagen, een concordaat tusschen den heiligen stoel en dat genoemd Canton tusschen beide moge komen.

#### SPANJE.

Een brief van Barcelona, opgenomen in het *Journal*

des *Pyrenées Orientales*, behelst eenige omstandigheden omtrent de laatste oogenblikken van den kolonel *Blas Durana*, die zich vóór de ter uitvoerlegging zijner straf vergiftigd heeft.

Den dag vóór die straoefening had de kolonel zijn vonnis stilzwijgend aangehoord en het met een vaste hand geteekend. In de kapel vervulde hij eerbiedig zijne godsdienstige pligten, waarin hij door twee priesters werd bijgestaan, daarna maakte hij zijn testament en wilde zijn portret en daguerreotype doen vervaardigen, om het zijner ontroostbare moeder te doen toekomen.

Ten 7 ure des avonds zette hij zich met de beide priesters en den officier van de wacht, aan wie hij het midagmaal had aangeboden, hetwelk hij uit eene naburige herberg had doen komen, aan tafel. Ten 2 ure lag hij zich in hunne tegenwoordigheid, — de officier der wacht verloor hem niet uit het oog, — te slapen. Ten 4 ure in den morgen maakte hij eenige beweging in zijn bed, als iemand die stuipen heeft: hij was dood.

Men vond in zijn bed een brief, waarin hij verklaarde zich om het leven te hebben gebragt met een vlug werkend vergif, dat hij zich had weten te verschaffen, ten einde den schandelijken dood door de hand des beuls te ontgaan.

De militaire auditeur, de kapitein generaal en andere autoriteiten, onmiddellijk verwittigd, besloten dat het vonnis ten uitvoer moest gelegd worden.

Dientengevolge werd het lijk van den kolonel *Durana* des morgens ten 8 ure buiten de citadel gebragt, bloot op een baar door vier galeiboeven gedragen, die het op het schavot neerzette, alwaar de beul verder zijn pligt vervulde.

Het lijk bleef tot 12 ure ten toon gesteld, waarna er een broederschap opdaagde, om het weg te halen en naar het kerkhof te brengen.

Zoodanig was het treurig uiteinde van een jong mensch van goede familie, die op zijn 30ste jaar reeds tot den rang van kolonel opgeklommen, versierd was met verscheidene eereteekens en geacht in zijn stand.

— Het vieren der drie dagen van de omwenteling in 1854 heeft te Madrid niets bijzonders opgeleverd. Alles heeft zich bepaald bij eene godsdienst oefening, waarbij de maarschalk *Espartero* met zijne collega's, de overige ministers, het gemeentebestuur en de burgerwacht tegenwoordig waren.

Al de dorpen in den omtrek dier hoofdstad zijn door de cholera aangetast, met uitzondering van het Escorial, alwaar de koninklijke familie thans verblijft houdt. In het geval dat de ziekte zich ook tot die plaats mogt uitstrekken, zal het Hof zich naar de Granja begeven.

De opperkrijgsraad heeft het vonnis tegen de sergeanten van het regiment *del Principe*, schuldig aan zamenzwering, gewijzigd en de straf des doods veranderd in die naast denzelfden.

De partij der *Hierras* is uit de omstreken van Burgos verdwenen en in het gebergte teruggetrokken, doch op de grenzen was het nog altijd onrustig. Men sprak van nieuwe benden, die in weerwil der waakzaamheid van het Fransche bestuur, op het Spaansche grondgebied waren doorgedrongen.

#### KAAP DE GOEDE HOOP.

Uit den dezer dagen ontvangen *Zuid-Afrikaan* van 2, 5 en 9 Julij, trekken wij het volgende:

*Trans Vaal*. — De volgende paragaaf komt voor in *Albert Times* van den 21 Junij. Wij beschouwen de daarin gedane opgaaf van het bloedbad als een louter verzinsel: want alhoewel wij een brief uit het Overvaalsch gebied hebben van den 7den Junij, wordt daarin geen woord gerept van eene zoodanige gebeurtenis: —

„Een rapport heeft ons bereikt door zekeren heer Coetzee, van dit district, die juist terug gekeerd is uit de binnenlanden van het land (ten Noorden) door de uitgeweken boeren bewoond, dat een nieuw verschrikkelijk bloedbad door de inlanders in dat oord aangerigt is onder de boeren, waarbij meer dan dertig huisgezinnen het leven hebben verloren. Indien men staat maken kan op het berigt van Coetzee, en wij zien geene reden dit in twijfel te trekken, is het nieuws, indien wij het zoodanig noemen kunnen, aller hartverscheurendst. Het schijnt dat de inlanders, om hunne verschrikkelijke geneigdheden te bevredigen, dertig volwassen personen gegrepen en levendig gevild hebben; opgegroeide kinderen werden op houten stellingen uitgerekt en met vuur verbrand; kleinere kinderen en zuigelingen werden met kokend water begoten en alzoo gedood.”

— *Oranje Vrijstaat*. — *Geesseling van Kleine Meisjes*. Smart, verontwaardiging en afgrijzen, zegt de *Bloemfontein Gazette* van 23 Junij, werden op 11. Vrijdag te Bloemfontein gevoeld zoowel onder inlanders als sommige Europeanen (want eenige keurden het goed, of verdedigden het,) wegens het geeselen van twee Boschjesmans meisjes, gezegd 8 en 10 jaren oud te zijn. Het schijnt dat deze kinderen weggelopen zijn uit het gezin van zekeren Brits, laag af aan de Modderivier, omtrent 50 of 60 mijlen van Bloemfontein, en dat de heer du Plooy ze opgehouden heeft. De zaak onderzocht zijnde, werden de meisjes gevonnisd elc 15 slagen te ontvangen en naar haren meester te worden terug gezonden. Wij zijn geloofwaardig onderrigt dat zij de straf in de gevangenis met de kat hebben ondergaan.

Dit is het eerste geval waarin wij weten dat kinderen, veel min meisjes, door eenen Magistraat in dit land geëeseld zijn. Jeugdige overtreders worden in Engeland wel is waar privaat geëeseld, maar meisjes worden, zoo veel wij weten niet onderworpen aan zulk eene straf. De menschheid en eerbhaarheid verbieden het geeselen van meisjes; ook weten wij niets van eenige wet welke de schending gedooft van deze gevoelens onzer natuur.

Indien een zwart meisje van 8 of 10 jaren in de gevangenis met de kat kan worden geëeseld, waarom niet een blanke? Dit is een verbazend leerstelsel, en heeft vele personen in de stad doen vragen, is dit de wet? Wij weten van geen zoodanige wet, en kunnen slechts veronderstellen dat dit eene groote dwaling in oordeel was en bij overijling door den Landdrost werd begaan. Wij hebben hem altoos beschouwd als een zeer verstan-



lig en respectabel man, maar rondborstigheid verplicht ons te erkennen dat deze daad slechts weinig bewonderaars zal vinden.

De kleine meisjes hebben, gelijk men ons verhaalt, 30 of 60 mijlen moeten loopen voor twee paarden waarop de twee dienstheeren gezeten waren. Wij hopen dat de kleine schepsels iets gehad hebben om het haar op den weg dragelijk te maken. Een gerucht was in omloop dat zij op Vrijdag nacht aan handen en voeten gebonden zouden worden, maar door tusschenkomst van den Veldkornet Raaff bewilligden de boeren dit niet te doen zoo zij zich stil hielden. Wij vertrouwen dat zij het bij hunne meesters goed hebben. Waarom zijn zij weggehoopen? O, vrijheid, hoe zoet zijt gij! \* \* \* \* \*

Wij wilden vragen of er eenig contract bestaat tusschen de kinderen en den heer Brits? Is het wettig dat deze kinderen te handelen als afgescheiden van hun ouders? Indien de kinderen een wit vel hadden, zou men deze zaak in stilte voorbij gaan?

De Mormons te Fort Beaufort. — Magistraats Hof. — Deze kleine stad is het tooneel van beweging en opschudding geweest gedurende de laatste dagen. Op 11. Zondag avond vergaderde een aantal personen en vielen de Mormons aan op de plaats waar zij predikten, hen niet zeer beleefdelijk begroetende met eenige dozijnen versche eijeren tot nadeel van hunne lakensche kleding, en bemorsing van hun gelaat, eenige van welken er uitzagen als hadden zij de geelzucht. Na verschillende vermattingen van dien aard werd een der overtreders gevangen door den heer J. Parker, geholpen door den hoofd-constabel, en behoorlijk gedurende den nacht in het gevangenhuis opgesloten. Den volgenden dag werd hij voor onzen waardigen Magistraat gebracht en verdedigd door den heer Stanton. Het hof was bij die gelegenheid door een groot aantal personen opgevuld: en na een lang onderzoek werd de overtreder in 20s. of 30s. beboet. Deze wetslaging moedigde de Mormons aan om in hunne zaak te volharden, — en dus werden vier of vijf dagvaardingen tegen verschillende personen uitgevaardigd, om den vrede te bewaren; maar de uitslag onthutste de Mormons, — want zij kregen zulk een les van den Magistraat als zij nooit in hun leven hadden gehad, terwijl de gedaagden ontslagen werden. De heer Stanton gaf hun ook een goede veeg uit de pan.

BARBARYSCHE STATEN.

Wij ontleenen aan de Daily-News de volgende berichten betreffende den opstand te Tripoli:

Tripoli, 14 Julij.

Het plaatselijk bestuur heeft tijding ontvangen van de troepen, uitgezonden tegen de oproerlingen, die onder het bevel staan van zekeren Gourma. De oproerlingen zijn de Turksche troepen te gemoet gegaan en hebben hen gedwongen slag te leveren, hetwelk twee dagen geduurd heeft.

De vernietiging van het Turksche leger, dat bijna geheel in handen der opstandelingen is gevallen, was de uitslag van dat gevecht. Gourma staat thans aan het hoofd van 15,900 vast beslotene mannen; hij bezit 40 stukken geschut, den Turken ontnomen, en heeft het voornemen deze stad te belegeren, die niet het minste middel van verdediging bezit.

16 Julij.

Het onheil, het Turksche leger, dat zich aan de opstandelingen heeft overgegeven, overkomen, is heden bevestigd. De Turken zijn geheel en al verslagen. Hun artillerie, vaandels, levensmiddelen, muziek, alles is genomen; naauwelijks is er een man ontsnapt, met uitzondering van hen, die niet dadelijk in het gevecht gemengd waren en vluggende, zonder wapenen hier zijn aangekomen. Na die overwinning is het geschut, op het slagveld genomen, tegen de citadel gerigt, die zich onmiddellijk heeft overgegeven. Van daar zouden de opstandelingen den marsch naar Tripoli aannemen, dat zich waarschijnlijk zal moeten overgeven, alzoo er niet dan een duizendtal soldaten aanwezig is om die plaats te verdedigen. Het Arabische opperhoofd Gourma, van wien hier sprake is, vertegenwoordigt de nationaliteit der oorspronkelijke Arabieren van het land, die steeds in verzet zijn tegen het bestaande gouvernement, dat hulde aan den sultan is verschuldigd. Ten gevolge zijner gevoelens, die geheel in den geest zijn van dat verzet, werd hij gedurende eenige jaren te Trebisonde als gijzelaar aangehouden, doch van daar hebbende weten te ontsnappen, zoo is hij naar zijn vaderland teruggekeerd en door zijne landgenooten met de uitbundigste toejuichingen ontvangen. Onder hen heeft hij nu de vaan des oproers opgeheven en zooals wij gezien hebben, waarlijk met geen ongunstigen uitslag.

Het Engelsche stoomschip de Inflexible heeft last gekregen om zich van Malta naar Tripoli te begeven, waarschijnlijk om zijne landgenooten te beschermen. Men zegt, dat ook een Fransch vaartuig tot dat einde zich derwaarts zal begeven.

Men schrijft van Tunis 8 Julij:

De nieuwe Bey heeft eenige daden van gezag gepleegd, die een grooten indruk bij de bevolking hebben te weeg gebracht. Eenigen tijd geleden was door den overleden Bey een gezantschap aan keizer Napoleon III gezonden, bestaande uit een broeder van dien Bey, een broeder van den tegenwoordigen en den generaal Morabet, schoonbroeder van den vorigen Bey.

Na den terugkeer van dat gezantschap op 4 Julij, trok de Bey, bij het officieel gehoor in de Barrebo, toen de generaal Morabet naderde en hem de hand wilde kussen, die terug en geleette de onmiddellijke gevangenneming van dien generaal. Hierbij bleef het niet. Morabet werd van zijnen rang ontzet en van al zijne eigendommen beroofd en daarenboven gedwongen een scheidsbrief van zijne vrouw te teekenen. Andere gevangennemingen volgden dezen op, onder andere die van den divisie generaal Salak-Chibout, die mede van zijn rang en eigendommen werd ontzet, welk lot insgelijks zijn agent El Goumri trof.

De kolonel Hassouna-Mebaili, de Kaid van Soax, Bencheik, en verscheidene andere officieren zijn van hunnen rang ontzet. Twee broeders van dien Kaid hebben een toevlugt gezocht bij het Fransche consulaat. Sidi Kasnadar, minister en gunsteling van den ouden Bey, schijnt het vertrouwen en de gunst van zijnen nieuwen meester te behouden.

Een gedeelte der versterking, bestemd voor den Levantschen oorlog, is reeds op weg naar de Krim.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgeseild.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagsvoerder.	Van.	Datum.	Naar.
October 12	Engelsch.	Toynd	R. A. Hunt.	China	7 Sept.	Engeland.
"	"	Amerikaansch. Samuel Rapell.	Samuel Jensen.	"	"	"
"	13	Nederlandsch. Bisco.	Hoogveen Heymans.	Whampoa.	23 Aug.	Bombay.
"	14	"	C. C. Ruige.	Batavia	13 Oct.	Amsterdam.
"	"	Stad Leyden.	Fletcher.	Shanghai	16 Aug.	Liverpool.
"	12	Engelsch. Aden.	J. Anderson.	Singapore	26 Sept.	New-York.
"	14	Amerikaansch. Th. W. Sears.	A. M. Swarts.	Batavia	13 Oct.	Rotterdam.
"	13	Nederlandsch. Soerabaya.	Gubbet.	Auckland	18 Aug.	Batavia.
"	14	Engelsch. Wanderer.	J. C. Olivier.	Holland	12 Mei	"
"	13	Nederlandsch. Economist.	M. Schouw.	London	19 Janj.	Soerabaya.
"	14	"	Margaretha Johanna.	"	"	"

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagsvoerder.	Van.	Datum.	Agens.
October 13	Nederl. Indisch bark	Fathoor Hair.	Said Abdulla.	Tagel	11 Oct.	Coulster.
"	"	Hamburgsch. ".	Brandt.	Boenos Ayres.	6 Aug.	Jacometti en co.
"	14	Nederlandsch. ".	Veldman.	Hamburg	16 Mei	G. Suermant en co.
"	"	Nederl. Indisch. ".	Young.	Tagel	11 Oct.	H. E. Lovett.
"	"	Nederlandsch. brik	H. Uitermark.	Cheribon	12 "	Haeger en Schuurman.
"	15	Nederl. Indisch bark	J. G. C. Ross.	Cocos Eiland.	2 "	Adam en co.
"	"	"	Said bin Alie.	Samarang	8 "	Coulster.
"	"	"	Said Ba-alie.	Pecalongan	12 "	"
"	"	"	Lim Yoehek.	Tagel	11 "	Gezagsvoerder.
"	"	"	Said Segaf.	Benka	1 "	Coulster.
"	16	Amerikaansch. schip	"	China	"	Paine Stricker en co.
"	"	Nederlandsch. bark	van Eyk Menkman.	Soerabaya	"	de Weerd, Ruyt en co.
"	"	Nederl. Indisch. ".	"	Samarang	"	Coulster.
"	"	"	T. Deighton.	"	"	McLaine, Watson en co.

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagsvoerder.	Naar.
October 13	Nederlandsch. bark	Stad Leyden.	C. C. Ruige.	Nederland.
"	14	"	K. P. Haasmoet.	"
"	"	"	Munchendam	Soerabaya.
"	"	"	Rademaker.	"
"	"	"	B. L. Keys.	Sydney.
"	15	Nederlandsch. ".	H. Heymans.	Bombay.
"	"	"	P. F. Ryken	Rotterdam.
"	"	"	B. van Olt.	Amsterdam.
"	16	" brik	Tan Insoey.	Cheribon.
"	"	Nederl. Indisch schoen. Apie Maas	van der Wijk	Anjer.
"	17	Nederlandsch. bark	van Marion.	Samarang.
"	"	" bark	"	Batavia.
"	"	Balisch. schoen. Venus.	"	"

In lading liggende Schepen te Batavia

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagsvoerder.	Bestemming.	Agens.
Nederlandsch	" Jacob	Borger	Nederland	van Ommere, Rach en co.
"	" Amerika.	F. Rutter.	"	G. Suermont en co.
"	" Oldenbarneveld	Meyboom	"	"
"	" Jeannette Cornelia.	Veldman.	"	"
"	" Egmond en Hoorn.	A. Glasener	Rotterdam	"
"	" Soerabaya	A. M. Swarts	"	"
"	bark Anna	Kleyenberg	Schiedam	"
"	brik Zwulw.	H. Uiermark	Amsterdam	Haager en Schuurman.
"	freget Wilhelmina en Clara	H. de Wijn	Ned. via Sam. en Soerabaya	"
"	" India *	d'Arnaud Jekens.	Rotterdam	Reynst en Vinja.
Nederl. Indisch	bark Ellen	J. C. Lebert.	Samarang.	John Pryce en co.
"	" Aldjoesoor	Sech bin Awab.	Soerabaya	Coulster.
"	schoen. Indramayo	Tan Tjengtoan	Palembang	"
"	brik Aza Serie.	Said Satrie.	"	"
"	bark Indramayoe	Sech Jemenie	"	"
"	brik Aladanie	Sech Bakreso	"	"
"	bark Djabir thans horn. Zeven Gezusters.	Mohamed	Singapore.	D. N. Buys en co.
"	bark Kim Tiangtay	Goei Patjoan	Cheribon en Tagal.	"
Engelsch	" Alverton *	Clarkson.	"	McLaine, Watson en co.
"	" Bernica *	Jarmis	Golf van Perzie	"
"	" West *	O. Andreas.	London	Martin, Dyce en co.
"	brik Sophia.	Woolcock	"	Metzendorf, Williams en co.
Amerikaansch.	schip Revenue *	Howes	"	Paine, Stricker en co.
"	" Carolina Tucker.	Congden.	"	Basing, Schröder en co.
Bremer	" Roland	Rucht	"	"

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een \*

Aangekomen schepen te Samarang.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagsvoerder.	Van.
Oct. 6	N. I.	bark Berkat	Mohamat Tayip.	Basjermass.
"	"	bark Sayan Maskoor.	Mohamat Said.	"
"	7	"	Sie Ik Hiem.	Riouw.
"	"	bark Alnoer.	Sech Said.	Batavia.
"	"	Ned. schip Amsterdam	C. Tjebbes.	"
"	8	N. I.	Lie Boenkim.	"
"	10	Fr.	schip Michel Montaigne.	J. Gachet.

Vertrokken Schepen van Samarang.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagsvoerder.	Naar.
Oct. 4	N. I.	bark Belgia.	Said Alie.	Banka.
"	5	Ned.	Joego Jan	Hoogenstraten.
"	"	N. I.	Djadjal Karim	Abdul Rachman.
"	"	"	stoons. Langan Lamongan	T. Deighton.
"	"	bark Gosa Lie.	Le Stentjans.	Tagel.
"	6	"	Ellen	J. C. Lebert.
"	"	"	Kiem Tian Hoat	Oei Beng Kiat.
"	10	Ned.	J. C. Schotel	van Soet-Holla.
"	"	Eng.	bark Bernica	J. F. Sarman.
"	11	Ned.	Wilhelmina Catharina	de Groot Stijfij.
"	"	"	brik Anna	Klijenberg.

In lading liggende Schepen te Samarang.

Flag.	Namen der Schepen.	Gezagsvoerder.	Bestemming.	Agens.
Nederl. Indisch bark	Srie Brahan	Hoormat	"	Gezagsvoerder.
"	Bientang Anam	J. van Halstyn.	"	Gezagsvoerder.
"	schoen	Steevenas	Singapore.	"
"	bark	Sech Said	Batavia over Japara en Joana.	"
"	"	Sie Ik Hiem	"	"
"	"	Mohamat Tayip	"	"
"	"	Anakkoda Oescoop	Sambas	"
"	"	Lie Boenkim	Basjermassing	"
Nederlandsch. schip	Amsterdam	C. J. Tjebbes.	Nederland	B. Kopersmit en co.
"	bark	J. C. Berk.	"	Dorrepael en co.
Fransch	schip	F. L. Doh.	Havre	van den Broek en Voetsma.
"	"	J. Gachet.	Bordeaux.	"

Aangekomen schepen te Soerabaya.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagsvoerder.	Van.
Oct. 9	N. I.	bark Atiat Ulmoulah.	Geestie Tassim.	Grissos.
"	"	kotter Little Tot.	Katjoong.	Paseocean.
"	"	bark Hing Goan.	Tan Soetiong.	Riouw.
"	"	Ned.	"	Hoogenstraten.

Vertrokken schepen van Soerabaya.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagsvoerder.	Naar.
Oct. 5	N. I.	schoen Digna	Pa Ardie	Batavia.
"	8	"	Doria.	H. F. Mackenzie. Balle Bld.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Flag.	Namen der Schepen.	Gezagsvoerder.	Bestemming.	Agens.
Nederlandsch. bark	Vice Admiral Gobius.	A. A. van der Linden.	"	B. J. van Bok en co.
"	Maria Elias.	M. van der Putte	Nederland	P. Kervel en co.
"	Admiral Piet Hein.	L. Hasenwinkel	Nederland	Hoekstra, Gying en co.
"	Trystje Foma.	J. F. des Ruelles.	"	"
"	Wassenaar.	A. Hofstee.	Nederland	Schimmelpenninck en co.
"	Vier Gebroeders.	C. Vonck.	"	W. Corus de Vries.
"	Adolf van Nassau.	D. D. Borchers.	Nederland	Fraser, Eaton en co.
"	schip	Li. van Wagtsdank.	"	W. Corus de Vries.
"	Jacoba Helena.	G. van Eyk Menkman.	Nederland	Fraser, Eaton en co.
"	brik	Koning Willem II.	A. Couteron.	W. A. Nash.
"	schoen	Julia.	Timor Koepang	"
Nederl. Indisch kotter	Krabb.	Mardam.	"	"
"	bark	Fatal Maia.	"	"
"	"	Adersak.	"	"
"	"	Fathool Barie.	"	"
"	schoen	Isabel.	"	"
"	"	Djela.	"	"
"	bark	Fathol Kal.	"	"
"	bark	Tiang Tay	"	"
"	"	Faid Alim.	"	"
"	"	Bientang Timor.	"	"
"	schoen	Julia.	"	"
"	stoons	Java.	"	"
Engelsch	bark	Alverton.	"	"

